

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน โดยใช้แบบ สัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากกลุ่มแม่บ้านในเขตสุขาภิบาลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 350 ราย ผลการศึกษาได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. บริบทด้านพื้นที่ สถานการณ์ปัญหาขยะในชุมชน และข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่าง

2. บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน

- การเลือกใช้น้ำทิ้งและผลิตภัณฑ์
- การจัดการก่อนนำทิ้ง
- การกำจัดขยะ

3. ปัจจัยที่สำคัญต่อบทบาทสตรีในครัวเรือน

- ระดับการศึกษาของสตรี
- ความรู้ของสตรีเรื่องการจัดการขยะ
- การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี
- ภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ
- บทบาทในชุมชนของสตรี
- สภาพเศรษฐกิจในครัวเรือน
- ความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ในสตรี

ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

1. บริบทด้านพื้นที่ สถานการณ์ปัญหาขยะในชุมชน และข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 บริบทด้านพื้นที่

สุขาภิบาลตำบลบ้านหลวง ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเมื่อ วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 มีการบริหารงานโดยคณะกรรมการที่มาจาก การเลือกตั้งจำนวน 9 คน มีอัตรากำลัง 38 คน เป็น พนักงานสุขาภิบาล 5 คน ลูกจ้างประจำ 16 คน และลูกจ้างชั่วคราว 12 คน พื้นที่เขตเทศบาล

ครอบคลุม 3.82 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 3 ตำบล 10 หมู่บ้าน ประชากร 11,501 คน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีที่ราบสูงอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงตามลำน้ำแม่กลาง สำหรับเป็นที่อยู่อาศัย และมีแม่น้ำสายสำคัญคือแม่น้ำแม่กลางสำหรับใช้ประโยชน์ในการเกษตรและอุปโภคบริโภค ส่วนย่านธุรกิจส่วนใหญ่ จะมีการประกอบธุรกิจการค้าต่างๆสองข้างทางถนนเชียงใหม่ - ฮอด (แผนที่แนบท้ายภาคผนวก) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณ ร้อยละ 50 โดยมีการทำนา การปลูกพืชไร่และพืชสวน เช่น ถั่วเหลือง หอมแดง กระเทียม มีการปลูกไม้ผล เช่น ลำไย มะม่วง ซึ่งถือว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่นำรายได้มาสู่ราษฎรเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

จากผลของการพัฒนาที่ผ่านมา ทำให้เทศบาลตำบลบ้านหลวงมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีร้านค้าอาครพาณิชย์เพิ่มมากขึ้น ชุมชนหนาแน่นขึ้น โครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีปัญหาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาขยะมูลฝอย จากการมองปัญหาและแนวทางแก้ไขของผู้บริหาร พบว่าเทศบาลมีปัญหาลหลายประการที่ต้องจัดการแก้ไข ได้แก่ ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ต้องก่อสร้างและซ่อมแซมถนน สะพาน ถ้ำน้ำ ไฟฟ้า ประปาที่ยังไม่เพียงพอ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่น ราษฎรส่วนใหญ่ยังมีรายได้ต่ำ ผลผลิตทางการเกษตรต่อไร่ลดต่ำ ประชากรบางส่วนว่างงาน ปัญหาด้านการพัฒนาสังคม เช่น ประชากรยังไม่สนใจการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ปัญหายาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร เช่น ประชากรยังมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ส่วนปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารมองว่าปัญหาที่สำคัญคือปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และ พื้นที่กำจัดไม่เพียงพอ ปัญหาน้ำเสียชุมชนตลอดจนพื้นที่ว่างเปล่าที่ขาดการบำบัดฟื้นฟูสภาพแวดล้อม

1.2 สถานการณ์ปัญหาขยะในชุมชน

ในประเด็นของการจัดการขยะของท้องถิ่นนั้น จากการสัมภาษณ์กรรมการเทศบาลตำบลบ้านหลวง ได้พูดถึงการจัดการขยะของเทศบาลว่า มีพนักงานจัดเก็บขยะ 11 คน รถขยะ 2 คัน เก็บขน 2 เที่ยว/วัน โดยรถ 1 คันจุได้ 6 คิว รถเก็บขน 24 คิว/วัน บริเวณที่ทิ้งขยะปัจจุบันมีลักษณะเป็นหลุมกว้าง กำจัดโดยการเทกองและเผา อีกทั้งมีการกลบดินและฉีดพ่นยาฆ่าแมลงวันอาทิตย์ละ 1 ครั้ง พื้นที่กองขยะปัจจุบัน 20 ไร่ ซึ่งคาดว่าจะเต็มภายใน 3 ปี ปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาล ในความคิดเห็นของคณะผู้บริหาร มีดังนี้

1. พื้นที่ในการกำจัดขยะในอนาคต เนื่องจากพื้นที่เดิมใกล้จะเต็ม ดังนั้นคณะผู้บริหาร จึงได้หาพื้นที่ใหม่โดยขอใช้พื้นที่ป่าสงวนของกรมป่าไม้ 500 ไร่ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 10 ต.บ้านหลวง ซึ่งเป็นการจัดการร่วมกันระหว่างอบต.3 แห่งได้แก่ อบต.บ้านหลวง อบต.คอยแก้ว อบต.ช่วงเปา และเทศบาลตำบลบ้านหลวง ปัญหาในขณะนี้คือ การขอใช้พื้นที่ดังกล่าวในการทิ้งขยะต้องมีการ ทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะผู้บริหารยังมีปัญหาในการดำเนินการเรื่องนี้อยู่ เนื่องจากต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการสูง

2. งบประมาณในการจัดเก็บขยะของเทศบาลนั้น หากเทียบกับรายได้แล้ว ถือว่าขาดทุน เนื่องจากบลงทุนสูง เช่น การซื้อรถ การจ้างงานในการขุดหลุม กลบหลุม รวมทั้งจ้าง พนักงาน

3. การให้ความร่วมมือของประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ในการทิ้งขยะ เช่น ชาวบ้าน มักนำกิ่งไม้ใบไม้ทิ้งลงในถังขยะของเทศบาลทำให้เต็มเร็ว และประชาชนนอกเขตเทศบาลนำขยะ มาทิ้งในถังขยะของเทศบาล อีกทั้งปัจจุบันเทศบาลรับขยะของโรงพยาบาล ป่าไม้ โรงเรียน อุทยาน ฯลฯ โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการจากหน่วยงานต่างๆ เหล่านั้น และบางครั้งมีขยะ ที่อาจเป็นอันตรายต่อพนักงานอีกด้วย

4. ปัญหาผลกระทบต่อชุมชนใกล้เคียงนั้นพบว่าในหมู่บ้านที่อยู่ไม่ไกลจากบริเวณกอง ขยะของเทศบาลซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีแมลงวันชุกชุมมากกว่าปกติ ซึ่งทางผู้บริหาร เทศบาลทราบถึงปัญหานี้ และพยายามแก้ปัญหาโดยพ่นยาฆ่าแมลงวันบริเวณกองขยะ อาทิตย์ ละ 1 ครั้ง

จากการสอบถามคณะผู้บริหารเทศบาลถึงการแก้ปัญหาในอนาคต ทางผู้บริหารเน้นการ แก้ไขปัญหาในเรื่องพื้นที่กำจัดขยะและการจัดซื้อรถขนขยะ โดยยังไม่เน้นในประเด็นการลด ปริมาณขยะด้วยวิธีการต่างๆ ช่วงที่ผ่านมายังไม่เคยมีการรณรงค์หรือขอความร่วมมืออย่างจริงจัง กับประชาชน ไม่เคยจัดการประชุมหรืออบรมในเรื่องของขยะ แต่ผู้บริหารเคยไปรับการอบรม หรือร่วมประชุมในเรื่องสิ่งแวดล้อมมาบ้าง แต่ยังไม่คิดจะนำมาเป็นนโยบายหรือการปฏิบัติเพื่อ แก้ไขปัญหาปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นแต่ประการใด

ในส่วนของภาคประชาชนโดยทั่วไป เห็นว่าขยะไม่ได้เป็นปัญหาสำหรับชาวบ้านใน ชุมชน เนื่องจากกองขยะอยู่ห่างจากชุมชนประมาณ 3 กิโลเมตร แต่เป็นปัญหาของเทศบาลใน การขอที่ดินแห่งใหม่ไม่ได้ ชาวบ้านในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ หึงพ้อใจกับการบริการจัดเก็บขยะ ของเทศบาล เนื่องจากก่อนหน้านี้ชาวบ้านบางส่วนจะนำขยะในบ้านเรือน ไปทิ้งริมแม่น้ำลำคลอง

หรือบริเวณที่สาธารณะ เช่น ป่า ทำความสกปรกให้ชุมชนโดยทั่วไป เมื่อมีบริการการเก็บขยะของเทศบาล ชาวบ้านจึงใช้บริการนี้และทิ้งขยะไม่ถูกที่น้อยลง แต่ชาวบ้านรวมทั้งแม่บ้านบางส่วนก็เห็นว่าในอนาคตปริมาณขยะต้องเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ หากจะมีการรณรงค์ให้มีการลดปริมาณขยะกันอย่างจริงจังก็น่าจะเป็นผลดีและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือโดยให้หน่วยงานเทศบาลร่วมกับโรงพยาบาล สาธารณสุข ร่วมกันรณรงค์ให้ชาวบ้านได้รู้และเข้าใจ

สำหรับแหล่งรับซื้อของเก่า ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ชาวบ้านมีการแยกขยะและนำไปขายนั้น ในเขตเทศบาลตำบลบ้านหลวง มีแหล่งรับซื้อใหญ่ๆ อยู่ด้วยกัน 4 แห่ง และมีแม่ค้ารายย่อยที่รับซื้อในหมู่บ้านอีกจำนวนมาก เพียงพอสำหรับการรองรับการแยกขยะ และปัจจุบันมีการรับซื้อของเก่าที่ไม่ใช่แทบทุกชนิด เช่น แก้ว พลาสติกอ่อน อลูมิเนียม เหล็ก กระดาษ

สรุปแล้ว จากสภาพพื้นที่และสถานการณ์ขยะในชุมชนเขตเทศบาลตำบลบ้านหลวงนั้น จะเห็นว่าโดยสภาพชุมชนที่มีการขยายตัว สภาพเศรษฐกิจที่กำลังเติบโตขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลถึงปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้น หากมองถึงบริบทโดยรวมแล้ว องค์กร หน่วยงานภาคต่างๆ ยังให้ความสำคัญในเรื่องปัญหาขยะไม่มากนัก และหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบโดยตรง ยังมองการจัดการในรูปแบบของการกำจัดด้วยเทคโนโลยี และการสรรหาพื้นที่ในการรองรับ โดยไม่ได้ให้ความสำคัญในรูปแบบและวิธีการที่จะก่อให้เกิดการลดปริมาณขยะ

1.3 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คนนั้น ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.68 รองลงไปอยู่ระหว่าง 46 - 50 ปี ร้อยละ 20.00 โดยกลุ่มอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือช่วงอายุมากกว่า 66 ปี มีเพียงร้อยละ 0.86 โดยเฉลี่ยแล้วพบว่า กลุ่มแม่บ้านที่ศึกษามีอายุเฉลี่ย 41.83 ปี ซึ่งจะเห็นว่าแม่บ้านส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน ส่วนช่วงจำนวนปีที่แต่งงานอยู่กินกับสามีนั้น พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.57 รองลงมาอยู่ในช่วง 11 - 20 ปี ร้อยละ 28.00 น้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 22.86 และมากกว่า 31 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12.57 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วพบว่าจำนวนปีที่แต่งงานอยู่กินกับสามี 19.54 ปี ส่วนจำนวนสมาชิกในครอบครัวนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่มีสมาชิกน้อยกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 รองลงมาคือครอบครัวที่มีสมาชิก 6 - 10 คน ร้อยละ 25.71 มีเพียงร้อยละ 0.29 เท่านั้นที่มีสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 10 คน โดยเฉลี่ยแล้วครอบครัวมีสมาชิก 4.59 คน

ตารางที่ 4 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
อายุ	-	-	41.83	9.71
15 - 30 ปี	41	11.71	-	-
31 - 45 ปี	178	50.86	-	-
46 - 50 ปี	70	20.00	-	-
51 - 65 ปี	58	16.57	-	-
66 ปี ขึ้นไป	3	0.86	-	-
จำนวนปีที่แต่งงาน	-	-	19.54	9.96
ต่ำกว่า 10 ปี	80	22.86	-	-
11 - 20 ปี	98	28.00	-	-
21 - 30 ปี	128	36.57	-	-
31 ปีขึ้นไป	44	12.57	-	-
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-	-	4.59	2.34
ต่ำกว่า 5 คน	259	74.00	-	-
6 - 10 คน	90	25.71	-	-
มากกว่า 10 คน	1	0.29	-	-

2. บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน

ผู้วิจัยขอนำเสนอบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนออกเป็น 4 ตอนย่อยคือ

- 2.1 บทบาทในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์
- 2.2 บทบาทในการจัดการก่อนนำทิ้ง
- 2.3 บทบาทในการกำจัดขยะ
- 2.4 สมมุติฐานการวิจัย

2.1 บทบาทในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์

บทบาทสตรีในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ (ตารางที่ 5) ผลการศึกษาเมื่อเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้พบว่า โดยภาพรวม สตรีมีบทบาทในการเลือกใช้สินค้าและ

ผลิตภัณฑ์ในทิศทางที่เป็นบวกต่อสิ่งแวดล้อม โดยค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.33 แสดงว่า แม่บ้านมีการปฏิบัติในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ค่อนข้างดี โดยจะเห็นว่าประเด็นที่สตรีมีบทบาทในทิศทางที่เป็นบวกสูงสุด ได้แก่ การเลือกใช้ผ้าซีริวแทนการใช้กระดาษทิชชูในการทำความสะดวก มีการปฏิบัติเป็นประจำ 316 คน คิดเป็นร้อยละ 90.29 ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.89 ส่วนประเด็นที่มีบทบาทต่ำสุด ได้แก่ การใช้ตะกร้าหรือถุงในการไปจ่ายตลาดโดยปฏิเสธถุงก๊อบแก๊ว(ถุงพลาสติกอย่างบางใส่สินค้าหรือ Polythene bag)จากแม่ค้า ไม่มีการปฏิบัติ 171 คนคิดเป็นร้อยละ 48.86 ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.77 ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันแม่บ้านส่วนใหญ่เคยชินต่อการที่ไม่นำตะกร้าไปจ่ายตลาด อาจเป็นเพราะรสนิยมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบัน ความสะดวก อีกทั้งแม่ค้าก็มักใส่สินค้าในถุงก๊อบแก๊วให้อยู่แล้ว แม่บ้านจึงไม่นำถุงหรือตะกร้าไปจ่ายตลาด

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนด้านการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์

การเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์	เป็นประจำ (%)	เป็นบางครั้งหรือนานๆครั้ง (%)	ไม่ทำ (%)	\bar{X}	S.D.
1. การเลือกซื้อสินค้าที่ใช้โฟมบรรจุ	16 (4.57)	213 (60.86)	121 (34.57)	1.30	.55
2. การซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้ง	74 (21.14)	119 (34.00)	157 (44.86)	1.24	.78
3. การเลือกซื้อถ้วยชามที่เป็นแก้วหรือกระเบื้องมากกว่าพลาสติก	275 (78.57)	68 (19.43)	7 (2.00)	1.77	.47
4. การใช้ตะกร้าหรือถุงในการไปจ่ายตลาดโดยปฏิเสธถุงก๊อบแก๊วจากแม่ค้า	89 (25.43)	90 (25.71)	171 (48.86)	0.77	.83
5. การเลือกซื้อสินค้าชนิดที่เติมใหม่ได้หรือมีรีฟิลล์	93 (26.57)	162 (46.29)	95 (27.14)	0.99	.73
6. การเลือกใช้ผ้าซีริวแทนการใช้กระดาษทิชชูในการทำความสะดวก	316 (90.29)	31 (8.86)	3 (0.86)	1.89	.34
รวม	-	-	-	1.33	.62

2.2 บทบาทในการจัดการก่อนนำทิ้ง

สำหรับบทบาทสตรีในการจัดการก่อนนำทิ้ง(ตารางที่ 6) ผลการศึกษาเมื่อเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ พบว่าโดยภาพรวม สตรีมีบทบาทในการจัดการขยะก่อนนำทิ้งในทิศทางที่เป็นบวกต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.18 แสดงว่าแม่บ้านมีการปฏิบัติในการจัดการขยะก่อนนำทิ้งค่อนข้างดี โดยประเด็นที่สตรีมีบทบาทสูงสุดได้แก่ การนำถุงกร๊อบแกร็บมาใช้บรรจุของอื่นหรือใช้รองกันถังขยะในบ้าน มีการปฏิบัติเป็นประจำ 226 คนคิดเป็นร้อยละ 64.57 ไม่มีการปฏิบัติเพียงร้อยละ 11.14 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.53 ประเด็นรองลงมาที่แม่บ้านมีบทบาทค่อนข้างสูงได้แก่ การแยกกระดาษ ขวดแก้ว โลหะ พลาสติกที่ไม่ใช้แล้วและนำไปขาย มีการปฏิบัติเป็นประจำ 212 คนคิดเป็นร้อยละ 60.57 ไม่มีการปฏิบัติเพียงร้อยละ 8.86 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.52 โดยแม่บ้านส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการแยกขยะว่า สามารถนำไปขายได้ร้อยละ 44.57 เพื่อลดปริมาณขยะร้อยละ 24.29 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นร้อยละ 13.71 เพื่อแบ่งเบาภาระของสมาชิกบารร้อยละ 10.29 และเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีร้อยละ 2.57 ส่วนการจัดการขยะก่อนนำทิ้งประเด็นที่สตรีมีบทบาทต่ำสุดได้แก่ การนำเศษผ้า เศษวัสดุต่างๆ มาดัดแปลงประดิษฐ์เป็นของเล่นเด็กหรือของใช้อื่นๆอีก โดยไม่มีการปฏิบัติ 183 คนคิดเป็นร้อยละ 52.29 ปฏิบัติเป็นประจำเพียงร้อยละ 7.14 มีคะแนนเฉลี่ย 0.65 ทั้งนี้การที่แม่บ้านไม่นำเศษผ้า เศษวัสดุมาประดิษฐ์เป็นของใช้อื่นๆอีก เพราะไม่เห็นความจำเป็น และไม่เคยชิน จึงมักนำไปทิ้งหรือกำจัดโดยตรงมากกว่า

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนด้านการจัดการขยะก่อนนำทิ้ง

การจัดการขยะก่อนนำทิ้ง	เป็นประจำ (%)	เป็นบางครั้งหรือนานๆครั้ง (%)	ไม่ทำ (%)	\bar{X}	S.D.
1. การนำกระดาษหนังสือพิมพ์ หรือใบปลิวที่อ่านเสร็จแล้ว ไปห่อของหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น	169 (48.28)	127 (36.29)	54 (15.43)	1.33	.73
2. การนำเศษผ้า เศษวัสดุต่างๆ มาดัดแปลงประดิษฐ์เป็นของเล่นเด็กหรือของใช้อื่นๆอีก	60 (17.14)	107 (30.57)	183 (52.29)	0.65	.76

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดการขยะก่อนนำทิ้ง	เป็นประจำ (%)	เป็นบางครั้งหรือ นานๆครั้ง (%)	ไม่ทำ (%)	\bar{X}	S.D.
3. การนำกล่องกระดาษ ขวด กระป๋องขนาดต่างๆ ที่ไม่ใช่แล้ว ได้ นำกลับมาใช้บรรจุสิ่งของอย่างอื่น	82 (23.43)	171 (48.86)	97 (27.71)	0.96	.72
4. การนำถุงกร๊อบแกร็บมาใช้บรรจุ ของอื่นหรือใช้รองกันถังขยะในบ้าน	226 (64.57)	85 (24.29)	39 (11.14)	1.53	.69
5. การแยกกระดาษ ขวดแก้ว โลหะ พลาสติกที่ไม่ใช่แล้วและนำไปขาย	212 (60.57)	107 (30.57)	31 (8.86)	1.52	.65
6. การนำโต๊ะ เก้าอี้หรืออุปกรณ์ เครื่องใช้ในบ้านที่ชำรุด ได้นำมา ซ่อมแซมเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่	94 (26.86)	192 (54.86)	64 (18.29)	1.09	.67
รวม	-	-	-	1.18	.70

2.3 บทบาทสตรีในการกำจัดขยะในครัวเรือน

ในส่วนของบทบาทสตรีในการกำจัดขยะในครัวเรือนนั้น (ตารางที่ 7) จากการศึกษาเมื่อเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ พบว่า โดยภาพรวมสตรีมีบทบาทในการกำจัดขยะในครัวเรือนในทิศทางที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาก โดยค่าคะแนนเฉลี่ย 0.86 ประเด็นที่สตรีมีบทบาทในการกำจัดต่ำสุด ได้แก่ การกำจัดเศษอาหาร เศษใบไม้ในบ้าน โดยการนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก ซึ่งไม่มีการปฏิบัติสูงถึง 264 คนคิดเป็นร้อยละ 75.43 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 0.31 ทั้งนี้เนื่องจากสตรีส่วนใหญ่จะนำขยะไปกำจัดโดยทิ้งขยะสุขาภิบาล หรือเผาโดยตรง อีกทั้งเห็นว่าปริมาณขยะมีไม่มากพอที่จะนำมาทำปุ๋ย ไม่มีพื้นที่ และเห็นว่าเป็นเรื่องยุ่งยากในการทำ จะเห็นว่าประเด็นในการกำจัดส่วนใหญ่สตรีจะมีบทบาทค่อนข้างต่ำเกือบทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นการกำจัดเศษอาหารในบ้านเรือนโดยการนำมาใช้เลี้ยงสัตว์ ซึ่งสตรีมีบทบาทค่อนข้างดีโดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.39 จากการศึกษาวิธีการกำจัดขยะในครัวเรือน พบว่าวิธีการที่เลือกปฏิบัติเป็นอันดับแรกมากที่สุดคือการทิ้งขยะสุขาภิบาลร้อยละ 58 วิธีการกำจัดอันดับที่ 2 ที่เลือกมากที่สุดคือ การเผาร้อยละ 42.56 และอันดับที่ 3 วิธีการกำจัดที่ทำมากที่สุดคือ การฝังร้อยละ 37.16

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทสตรี
ในการจัดการขยะในครัวเรือนด้านการกำจัดขยะ

การกำจัดขยะ	เป็นประจำ (%)	เป็นบางครั้งหรือ นานๆครั้ง (%)	ไม่ทำ (%)	\bar{X}	S.D.
1. กำจัดเศษใบไม้แห้งในบ้าน โดยการนำไปเผา	186 (53.14)	99 (28.29)	65 (18.57)	0.65	.77
2. กำจัดเศษใบไม้ในบ้าน โดยกวาด ไปกองไว้ตามโคนต้นไม้	61 (17.43)	111 (31.71)	178 (50.86)	0.67	.76
3. กำจัดเศษอาหาร เศษใบไม้ในบ้าน โดยนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก	23 (6.57)	63 (18.00)	264 (75.43)	0.31	.59
4. กำจัดเศษอาหารในบ้านเรือน โดย นำมาใช้เลี้ยงสัตว์	207 (59.14)	73 (20.86)	70 (20.00)	1.39	.80
5. กำจัดเศษแก้ว ซากสัตว์ กระดุก สัตว์ โดยการนำไปฝัง	112 (32.00)	125 (35.71)	113 (32.29)	0.99	.97
6. กำจัดกระป๋องสี กระป๋องสเปรย์ กระป๋องน้ำยากำจัดศัตรูพืชโดยการ นำไปฝัง	53 (15.14)	100 (28.57)	197 (56.29)	0.59	.74
7. กำจัดขยะประเภทด้านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า โดยการนำไปฝัง	54 (15.43)	85 (24.26)	211 (60.29)	0.55	.75
รวม	-	-	-	0.86	.77

2.4 สมมุติฐานข้อที่ 1 : บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนเป็นไปในทิศทางที่เป็นบวกต่อสิ่งแวดล้อม

โดยภาพรวมของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน เมื่อเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนด พบว่าเป็นไปในทิศทางที่เป็นบวกต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 1 โดยค่าคะแนนเฉลี่ยจากทั้ง 3 หมวด เท่ากับ 1.12 ซึ่งในบางประเด็นอาจมีบทบาทสูงมาก เช่น การเลือกใช้ผ้าขี้ริ้วแทนการใช้กระดาษทิชชูในการทำความสะดวก การนำถุงกร๊อบแกร็บมาใช้บรรจุของอื่นหรือใช้รองกันถังขยะในบ้าน และการแยกกระดาษ ขวดแก้ว โลหะ พลาสติกที่ไม่

ใช้แล้วและนำไปขาย บางประเด็นอาจมีบทบาทค่อนข้างต่ำ เช่น การใช้ตะกร้าหรือถุงในการไปจ่ายตลาดโดยปฏิเสธถุงหรือกระดาษจากแม่ค้า การนำเศษผ้าเศษวัสดุต่างๆมาประดิษฐ์เป็นของเด็กเล่นหรือของใช้อื่นๆอีก การกำจัดเศษอาหารเศษใบไม้ในบ้านโดยการนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก การกำจัดขยะประเภทถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้าโดยการนำไปฝัง และการกำจัดกระป๋องสี กระป๋องสเปรย์ กระป๋องน้ำยากำจัดศัตรูพืชโดยการนำไปฝัง เป็นต้น

3. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของสตรีไว้ 7 ปัจจัย ได้แก่ ระดับการศึกษาของสตรี ความรู้ของสตรีเรื่องการจัดการขยะ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี ภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ บทบาทในชุมชนของสตรี สภาพเศรษฐกิจในครัวเรือน และความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน ดังจะได้นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของแต่ละปัจจัยดังต่อไปนี้

3.1 ระดับการศึกษาของสตรี

ระดับการศึกษาของสตรีที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ (ตารางที่ 8) พบว่า จากสตรีกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 350 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา 234 คนคิดเป็นร้อยละ 66.86 ระดับมัธยม/ปวช. 52 คนคิดเป็นร้อยละ 14.85 สูงกว่าระดับมัธยม/ปวช. 41 คนคิดเป็นร้อยละ 11.72 และเป็นผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ 23 คนคิดเป็นร้อยละ 6.57 การที่แม่บ้านส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา เนื่องจากในสมัยก่อนการศึกษาภาคบังคับถึงแค่ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนั้นคนในชนบทส่วนใหญ่จึงเรียนแค่ภาคบังคับ ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจและค่านิยมทางสังคมที่คิดว่าสตรีไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาสูง

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของสตรี

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	23	6.57
ประถมศึกษา	234	66.86
มัธยมศึกษาตอนต้น	25	7.14
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	27	7.71
อนุปริญญา/ปวส.	16	4.57
ปริญญาตรี	24	6.86
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.29

3.2 ความรู้ของสตรีเรื่องการจัดการขยะ

ผลการศึกษาศึกษาความรู้ของสตรีเรื่องการจัดการขยะ (ตารางที่ 9) พิจารณาตามเกณฑ์การวิเคราะห์และแปลผลที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 พบว่า สตรีส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะอยู่ในระดับสูงถึง 224 คนคิดเป็นร้อยละ 64.00 มีความรู้ระดับปานกลางร้อยละ 34.00 และมีความรู้ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 2.00 เท่านั้น แสดงว่าสตรีส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะค่อนข้างดี เนื่องจากความรู้ในประเด็นที่สอบถามนี้เป็นเรื่องความรู้พื้นฐานที่สามารถรับรู้ได้ทั่วไปตามแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ถึงแม้ว่าสตรีส่วนใหญ่จะมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำก็สามารถรับรู้ข่าวสารในเรื่องที่สอบถามได้จากแหล่งต่างๆทั่วไป เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละ ของระดับความรู้เรื่องการจัดการขยะของสตรี

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
สูง (12-15 คะแนน)	224	64.00
ปานกลาง (8-11 คะแนน)	119	34.00
ต่ำ (0-7 คะแนน)	7	2.00
รวม	350	100

หากพิจารณาในประเด็นความรู้ในแต่ละหมวด (ตารางที่ 10) พบว่าสตรีมีความรู้เรื่องการจัดการขยะต่ำสุดในหมวดการกำจัดขยะ คือมีคะแนนเฉลี่ย 2.83 จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน คะแนนสูงสุด 4 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 0 คะแนน ส่วนความรู้ของสตรีในหมวดปัญหาขยะและการจัดการขะนั้น คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยหมวดปัญหาขยะมีคะแนนสูงสุด 6 คะแนน คะแนนต่ำสุด 1 คะแนนและหมวดการจัดการขยะคะแนนสูงสุด 5 คะแนน คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในหมวดปัญหาขยะข้อที่ตอบผิดมากที่สุดได้แก่ข้อคำถามที่ว่า “การที่มีขยะปริมาณมากกองอยู่ในพื้นที่กำจัดขยะ จะเป็นปัญหากระทบต่อชุมชนบริเวณใกล้เคียงเท่านั้น” ซึ่งมีผู้ตอบผิดถึงร้อยละ 42.86 และข้อคำถามที่ว่า “หน่วยงานท้องถิ่น เช่น เทศบาล สุขาภิบาล มีหน้าที่จัดเก็บขยะและนำไปกำจัด โดยไม่จำเป็นต้องให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม” มีผู้ตอบผิดถึงร้อยละ 48.00 ส่วนในหมวดการจัดการขยะ ข้อที่ตอบผิดมากที่สุดได้แก่ข้อคำถามที่ว่า “ขยะในบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นขยะที่ไม่สามารถแยกได้” ซึ่งมีผู้ตอบผิดถึงร้อยละ 52.00 ส่วนในหมวดการกำจัดขยะ ข้อที่ตอบผิดมากที่สุดได้แก่ข้อคำถามที่ว่า “ขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า กระจก ยารักษาโรค ควรทิ้งขยะสุขาภิบาล” มีผู้ตอบผิดถึงร้อยละ 74.29 แสดงว่าถึงแม้สตรีจะมีความรู้เรื่องการจัดการขยะโดยเฉลี่ยสูง แต่สตรีก็ยังไม่รู้ และไม่เข้าใจในบางประเด็นดังที่ได้นำเสนอซึ่งอาจจะมีผลต่อบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนได้

ตารางที่ 10 แสดงร้อยละของคะแนนความรู้ในแต่ละหมวด

หมวดความรู้	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
หมวดปัญหาขยะ	6	4.81	0.94	80.17	6	1
หมวดการจัดการขยะ	5	4.21	0.76	84.20	5	1
หมวดการกำจัดขยะ	4	2.83	0.76	70.75	4	0

3.3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี

ผลการศึกษาในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี (ตารางที่ 11) พบว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สตรีส่วนใหญ่ได้รับได้แก่ ทางโทรทัศน์ โดยได้รับเป็นประจำสูงถึง 259 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 รองลงมาคือทางวิทยุ และ จากเพื่อนบ้าน โดยได้รับเป็นประจำร้อยละ 34.86 และ 29.43 ตามลำดับ และแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สตรีได้รับน้อยที่สุด ได้แก่ ทางวารสาร/นิตยสาร ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับข่าวสารผ่านช่องทางนี้ถึง 225 คนคิดเป็นร้อยละ 64.29 ทั้งนี้เพราะสตรีในชนบทส่วนใหญ่ไม่นิยมอ่านวารสาร/นิตยสาร เพราะราคาค่อนข้างสูงและไม่สามารถหาอ่านได้ทั่วไปในหมู่บ้าน แหล่งที่สตรีได้รับข่าวสารค่อนข้างน้อยรองลงมาได้แก่ แหล่งจากองค์กรท้องถิ่น (สุขาภิบาล) หนังสือพิมพ์ และหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากสุขาภิบาล โดยไม่เคยได้รับข่าวสารผ่านช่องทางนี้เหล่านี้ร้อยละ 45.43, 36.57 และ 34.86 ตามลำดับ สำหรับโอกาสการเข้าร่วมประชุม/อบรมด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าสตรีไม่เคยเข้าร่วมประชุม/อบรมถึง 219 คนคิดเป็นร้อยละ 62.57 มีเพียงร้อยละ 4.29 เท่านั้นที่เคยเข้าร่วมการประชุม/อบรมเป็นประจำ

ส่วนในประเด็นเนื้อหาของข่าวสารที่สตรีได้รับรู้ นั้น สตรีส่วนใหญ่ได้รับรู้ข่าวสารในเรื่องสถานการณ์ปัญหาขยะทั่วไป รูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะ และข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นบางครั้ง โดยเฉลี่ยมีเพียงร้อยละ 23.91 ที่ได้รับเป็นประจำ และมีเพียงร้อยละ 19.91 ที่ไม่เคยได้รับข่าวสารในเรื่องเหล่านี้เลย

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	ความถี่ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร					
	เป็นประจำ		เป็นบางครั้ง		ไม่เคย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การได้รับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-
จากแหล่งต่างๆ						
1.1 โทรทัศน์	259	74.00	83	23.71	8	2.29
1.2 วิทยุ	122	34.86	166	47.43	62	17.71
1.3 หนังสือพิมพ์	64	18.29	158	45.14	128	36.57
1.4 วารสาร/นิตยสาร	26	7.43	99	28.29	225	64.29
1.5 ญาติ-พี่น้อง	86	24.57	224	64.00	40	11.43
1.6 เพื่อนบ้าน	103	29.43	228	65.14	19	5.43
1.7 องค์กรท้องถิ่น (สุขาภิบาล)	30	8.57	161	46.00	159	45.43
1.8 หน่วยงานอื่นนอกเหนือจาก	37	10.57	191	54.57	122	34.86
สุขาภิบาล						
2. การเข้าร่วมประชุม/อบรมด้านสิ่งแวดล้อม	15	4.29	116	33.14	219	62.57
3. การได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่วไป	85	24.29	206	58.86	59	16.86
4. การได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะ เช่น การแยกขยะ การทิ้งขยะให้ถูกต้อง	92	26.29	197	56.29	61	17.43
5. การได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	74	21.14	187	53.43	89	25.43

โดยภาพรวมเมื่อเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนด พบว่าระดับของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี(ตารางที่12) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 212 คนคิดเป็นร้อยละ 60.57 รองลงมาได้แก่การรับรู้ในระดับต่ำร้อยละ 25.43 และระดับสูงร้อยละ 14.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี

ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
สูง (17-24 คะแนน)	49	14.00
ปานกลาง (9-16 คะแนน)	212	60.57
ต่ำ (0-8 คะแนน)	89	25.43
รวม	350	100

3.4 ภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆนอกเหนือจากด้านการจัดการขยะ

ผลการศึกษาในเรื่องภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆนอกเหนือจากด้านการจัดการขยะ (ตารางที่ 13) พบว่า สตรีส่วนใหญ่มีภาระในครัวเรือนนอกเหนือจากเรื่องการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก 302 คนคิดเป็นร้อยละ 86.29 มีเพียงร้อยละ 13.71 เท่านั้นที่มีภาระอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง จะเห็นว่า (ตารางที่ 14) ภาระของสตรีในครัวเรือนทุกๆด้าน ส่วนใหญ่จะปฏิบัติทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาระในการจัดหาอาหารการกินภายในบ้าน มีการปฏิบัติทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้งสูงถึง 322 คนคิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมาได้แก่ ภาระในการใช้จ่ายในครอบครัว มีการปฏิบัติทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้งร้อยละ 84.29 โดยไม่มีแม่บ้านคนไหนเลยที่ไม่เคยปฏิบัติในเรื่องนี้ รวมทั้งภาระในการดูแลความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือน สตรีก็มีการปฏิบัติทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้งสูงถึงร้อยละ 77.71 แสดงว่าแม่บ้านส่วนใหญ่มีภาระในครัวเรือนสูงมาก เนื่องจากเป็นค่านิยมทางสังคมทำให้มีการแบ่งบทบาทระหว่างเพศ และกำหนดให้ผู้หญิงต้องรับผิดชอบงานในครัวเรือนดังกล่าว

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ

ระดับภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
มาก (7-10 คะแนน)	302	86.29
น้อย ถึง ปานกลาง (0-7คะแนน)	48	13.71
รวม	350	100

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ

ภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ	ทุกครั้งหรือเกือบ ทุกครั้ง(%)	เป็นบางครั้งหรือ นานๆครั้ง(%)	ไม่เคย (%)
1. การจัดหาอาหารการกินภายในบ้าน	322 (92.00)	27 (7.71)	1 (0.29)
2. การอบรมสั่งสอนบุตรหลาน	226 (64.57)	110 (31.43)	14 (4.00)
3. การใช้จ่ายในครอบครัว	295 (84.29)	55 (15.71)	- -
4. การหารายได้ในครอบครัว	210 (60.00)	139 (39.71)	1 (0.29)
5. การดูแลความสะอาดเป็นระเบียบ เรียบร้อยของบ้านเรือน	272 (77.71)	76 (21.71)	2 (0.57)

3.5 บทบาทในชุมชนของสตรี

ผลการศึกษาในเรื่องบทบาทในชุมชนของสตรี พบว่าสตรีส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน โดยเป็นสมาชิก 1 กลุ่ม 230 คนคิดเป็นร้อยละ 65.71 เป็นสมาชิกมากกว่า 1 กลุ่ม 45 คนคิดเป็นร้อยละ 12.86 รวมแล้วสตรีที่เป็นสมาชิกกลุ่มในหมู่บ้านมีถึงร้อยละ 78.57 และมีผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดๆเลยร้อยละ 21.43 กลุ่มที่แม่บ้านส่วนใหญ่สนใจเป็นสมาชิกได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มอื่นๆที่แม่บ้านเป็นสมาชิกได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสหกรณ์การเกษตร กลุ่มธกส. กลุ่มเกษตรกร และกลุ่ม อสม. โดยในการเป็นสมาชิกนั้น สตรีได้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มเพียงร้อยละ 6 และไม่ได้มีตำแหน่งใดๆในกลุ่มร้อยละ 72.57

ในส่วนของ การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนนั้น (ตารางที่ 15) พบว่าสตรีส่วนใหญ่ไปร่วมงานในชุมชนทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้งสูงถึง 245 คนคิดเป็นร้อยละ 70 เนื่องจากในชุมชนชนบท เมื่อมีงานที่เป็นกิจกรรมสาธารณะ หรืองานที่ต้องการความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน เช่น งานวัด งานศพ แม่บ้านส่วนใหญ่จะไปช่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการจัดหาอาหารการกิน ส่วนการไปร่วมประชุมของหมู่บ้าน วัด โรงเรียนนั้น สตรีส่วนใหญ่ไปร่วมเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.14 แต่ในการไปร่วมประชุมนั้นสตรีไม่เคยแสดงความคิดเห็นในการประชุมถึงร้อยละ 55.14 แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้งร้อยละ 40.29 มีเพียงร้อยละ 4.57 เท่านั้นที่ร่วมแสดงความคิดเห็นทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง และในการร่วมทำกิจกรรมชุมชนสตรีส่วนใหญ่ไปร่วมเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.57 โดยภาพรวมแล้วจะเห็นว่าระดับบทบาทในชุมชนของสตรี (ตารางที่ 16) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 70.86 ส่วนระดับสูงและระดับต่ำอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 10.28 และ 18.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน

การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน	ทุกครั้งหรือ เกือบทุกครั้ง(%)	เป็นบางครั้ง (%)	ไม่เคย (%)
1. การไปร่วมงานในชุมชน เช่น งานศพ งานวัด	245 (70.00)	102 (29.14)	3 (0.86)
2. การไปร่วมประชุมของหมู่บ้าน วัด โรงเรียน	139 (39.71)	186 (53.14)	25 (7.14)
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นในการ ประชุม	16 (4.57)	141 (40.29)	193 (55.14)
4. การร่วมทำกิจกรรมของชุมชน เช่น การปลูกป่า การรณรงค์ การสร้างสิ่ง สาธารณะในหมู่บ้าน	55 (15.71)	233 (66.57)	62 (17.71)

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับบทบาทในชุมชนของสตรี

ระดับบทบาทในชุมชนของสตรี	จำนวน	ร้อยละ
สูง (9-12 คะแนน)	36	10.28
ปานกลาง (5-8 คะแนน)	248	70.86
ต่ำ (0-4 คะแนน)	66	18.86
รวม	350	100

3.6 สภาพเศรษฐกิจในครัวเรือน

จากการศึกษาถึงสภาพเศรษฐกิจในครัวเรือน (ตารางที่ 17) พบว่า สตรีในครัวเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 38.00 และ 28.86 ตามลำดับ ส่วนน้อยที่มีอาชีพรับราชการและอื่นๆ เช่น แม่บ้าน ช่างเสริมสวย ส่วนรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน (ตารางที่ 18) โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับต่ำกว่า 4,000 บาท รายได้เฉลี่ยของครอบครัวเท่ากับ 6,287 บาท และรายจ่ายเฉลี่ยของครอบครัว 5,723 บาท

ครอบครัวส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินร้อยละ 72.86 และไม่มีหนี้สินร้อยละ 27.14 รายจ่ายส่วนใหญ่ของครอบครัวจะใช้จ่ายในเรื่อง การเลี้ยงดูครอบครัวถึงร้อยละ 99.43 รองลงมาคือ ส่งลูกหลานเรียนหนังสือ ขดใช้หนี้สิน การลงทุนทำสวนหรือค้าขาย และใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าฌาปนกิจศพหมู่บ้าน ค่าโทรศัพท์ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น หากดูสภาพของรายได้เมื่อหักลบรายจ่ายและภาระหนี้สินแล้ว (ตารางที่ 19) จะเห็นว่าครัวเรือนร้อยละ 58.57 มีรายได้ไม่พอใช้ และร้อยละ 33.43 มีรายรับพอดีกับรายจ่าย แต่หากมองถึงสภาพปัญหาการใช้จ่ายของครอบครัว (ตารางที่ 20) พบว่าครอบครัวส่วนใหญ่ร้อยละ 63.71 มีปัญหาแต่พอแก้ไขได้ มีเพียงร้อยละ 14.29 ที่มีปัญหาหนัก และร้อยละ 22.00 ที่ไม่มีปัญหา แสดงว่าครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มรายได้ไม่พอใช้นั้น เมื่อถามถึงสภาพปัญหาการใช้จ่ายก็สามารถแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบการช่วยเหลืออุปถัมภ์ระหว่างเครือญาติ การผ่อนผันภาระหนี้สิน รวมทั้งความพยายามในการลดรายจ่ายในครอบครัวลง จึงสามารถเผชิญกับสภาพปัญหาการใช้จ่ายในครอบครัวได้

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของอาชีพของสตรี

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	133	38.00
เกษตรกรกรรม	101	28.86
ค้าขาย	68	19.43
รับราชการ	27	7.71
อื่นๆ	21	6.00
รวม	350	100

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือนของสตรี

ระดับรายได้และรายจ่าย/เดือน	รายได้		รายจ่าย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาท	193	55.14	201	57.49
4,001 - 8,000	93	26.57	92	26.29
8,001 - 12,000	22	6.29	25	7.14
12,001 - 16,000	14	4.00	15	4.29
16,001 - 20,000	13	3.71	7	2.00
20,000 บาทขึ้นไป	15	4.29	10	2.86
รวม	350	100	350	100

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของรายได้เมื่อหักลบรายจ่ายและภาระหนี้สินต่อเดือน

สภาพรายได้เมื่อหักลบรายจ่ายและภาระหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
เหลือเก็บ	28	8.00
รายรับพอดีกับรายจ่าย	117	33.43
ไม่พอใช้	205	58.57
รวม	350	100

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาการใช้จ่ายของครอบครัว

สภาพปัญหาการใช้จ่ายของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	77	22.00
มีปัญหาแต่พอแก้ไขได้	223	63.71
มีปัญหาหนัก	50	14.29
รวม	350	100

3.7 ความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน

ผลของการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน(ตารางที่ 21) พบว่าระดับความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 49.43 และร้อยละ 46.86 ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับต่ำมีเพียงร้อยละ 3.71 เท่านั้น โดยจะเห็นว่าประเด็นที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน(ตารางที่ 22) ในระดับสูง ได้แก่ ประเด็นเรื่องการปรึกษาหารือเมื่อมีปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว และการช่วยเหลือในด้านการเงิน ซึ่งมีการปฏิบัติการทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้งสูงถึงร้อยละ 63.43 ทั้งนี้เป็นเพราะสตรีในชนบทส่วนใหญ่จะให้เกียรติฝ่ายชายผู้เป็นสามี เพราะคิดว่าผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัว ดังนั้นเมื่อมีปัญหาจึงปรึกษาเป็นประจำ และประเด็นรองลงมาได้แก่ การให้ความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือนในการช่วยทำงานบ้านร้อยละ 58.00 ส่วนประเด็นที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนที่ค่อนข้างต่ำ ได้แก่ การที่สมาชิกไม่เคยช่วยเหลืองานพิเศษอื่นๆที่แม่บ้านมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 8.00 และการที่ไม่เคยช่วยแสดงความคิดเห็นในการทำงานร้อยละ 7.72 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกแต่ละคนมีงานซึ่งเป็นหน้าที่ประจำของตนเองในบ้าน บางครั้งเมื่อได้รับการร้องขอเพิ่มจากงานประจำจึงไม่ค่อยปฏิบัติตาม ส่วนการที่ไม่ช่วยแสดงความคิดเห็นในการทำงานอาจเป็นเพราะสมาชิกเคยชินกับหน้าที่ของแต่ละคน จึงไม่มีความคิดเห็นในการทำงานและการตัดสินใจของแม่บ้านหรืออาจคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน

ระดับความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
สูง (8-10 คะแนน)	164	46.86
ปานกลาง (5-7 คะแนน)	173	49.43
ต่ำ (0-4 คะแนน)	13	3.71
รวม	350	100

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน

ความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน	ทุกครั้งหรือเกือบ ทุกครั้ง (%)	เป็นบางครั้งหรือ นานๆครั้ง (%)	ไม่เคย (%)
1. มีการปรึกษาหารือเมื่อมีปัญหาความขัดแย้งใน ครอบครัว	222 (63.43)	117 (33.43)	11 (3.14)
2. การให้ความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือนใน การช่วยทำงานบ้าน	203 (58.00)	136 (38.86)	11 (3.14)
3. การให้ความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือนใน การช่วยเหลืองานพิเศษอื่นๆที่แม่บ้านมอบหมาย	147 (42.00)	175 (50.00)	28 (8.00)
4. การให้ความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือนใน การช่วยเหลือในด้านการเงิน	222 (63.43)	119 (34.00)	9 (2.57)
5. การให้ความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือนใน การช่วยแสดงความคิดเห็นในการทำงาน	130 (37.1)	193 (55.14)	27 (7.72)

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนในสตรีที่มี

ลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยนำมาศึกษามี 7 ปัจจัยประกอบด้วย ระดับการศึกษา ความรู้ของสตรีในเรื่องการจัดการขยะ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี ภาระของสตรีใน ครัวเรือนด้านอื่นๆ บทบาทในชุมชนของสตรี สภาพเศรษฐกิจในครัวเรือน และความสัมพันธ์ ของบุคคลในครัวเรือน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบของการพิสูจน์สมมติฐาน ทั้งนี้สมมติฐาน ข้อที่ 1 ได้นำเสนอไว้แล้วในส่วนที่ 2 ของบทนี้

สมมติฐานข้อที่ 2 : สตรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะใน ครัวเรือนแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัว- เรือนระหว่างสตรีที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน (ตารางที่ 23) พบว่าสตรีที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกันมีบทบาทในการจัดการขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการ ยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 และจากการวิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติม พบว่ามีความ

แตกต่างระหว่างสตรีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยม กับสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยม ประถม และสตรีที่ไม่ได้เรียนหนังสือ โดยสตรีที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมมีบทบาทในการจัดการขยะมากกว่าสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยม ประถม และไม่ได้เรียนหนังสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสตรีที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยม มีโอกาสและความสนใจในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้มากกว่า ทำให้มีความตระหนักในปัญหาและแสดงบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนในทางบวกมากกว่า

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าสตรีที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นั้น แม่บ้านเคยชินกับการปฏิบัติหรือทำตามค่านิยมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แม่บ้านปฏิบัติไม่แตกต่างกันไม่ว่าระดับการศึกษาใด แต่ในประเด็นบทบาทสตรีในการจัดการก่อนนำทิ้งนั้นพบว่าสตรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทในการจัดการก่อนนำทิ้งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากการวิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่ามีความแตกต่างระหว่างสตรีที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยม กับสตรีที่มีการศึกษาระดับประถม และไม่ได้เรียนหนังสือ ส่วนในประเด็นบทบาทสตรีในการกำจัดขยะนั้นพบว่าสตรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทในการกำจัดขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการวิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่า มีความแตกต่างระหว่างสตรีที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมกับสตรีที่มีการศึกษาระดับ มัธยม ประถม และไม่ได้เรียนหนังสือ

ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะ
ในครัวเรือนระหว่างสตรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ประเด็น	ระดับการศึกษา				F-Ratio	F-Prop
	ไม่ได้เรียน	ประถม	มัธยม	สูงกว่ามัธยม		
	23 คน \bar{X} (S.D.)	234 คน \bar{X} (S.D.)	52 คน \bar{X} (S.D.)	41 คน \bar{X} (S.D.)		
การเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์	1.38 (0.27)	1.31 (0.24)	1.28 (0.30)	1.38 (0.24)	1.66	.17
การจัดการก่อนนำทิ้ง	1.13 (0.38)	1.14 (0.38)	1.23 (0.38)	1.34 (0.33)	3.76	.01
การกำจัดขยะ	0.67 (0.38)	0.70 (0.39)	0.78 (0.41)	0.97 (0.42)	5.86	.00
บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน	1.04 (0.22)	1.04 (0.24)	1.08 (0.26)	1.22 (0.23)	7.10	.00

สมมุติฐานข้อ 3 : สตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มีระดับความรู้เรื่องการจัดการขยะแตกต่างกัน (ตารางที่ 24) พบว่าโดยภาพรวมสตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบทดสอบความรู้ที่นำมาใช้นั้นสามารถวัดได้ในระดับต้นคือวัดได้แค่ในระดับการระลึกได้ การจำ แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะนำไปสู่ความตระหนัก การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การนำไปใช้ และการประเมินผล รวมทั้งอาจมีปัจจัยอื่นมีผลต่อสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน เช่น สภาพเศรษฐกิจ ความเคยชินที่ปฏิบัติกันมา ความสะดวก ค่านิยมในสังคม และบุคลิกภาพส่วนตัว เป็นต้น

หากพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าสตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการก่อนนำทิ้งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการวิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบที่มีความแตกต่างระหว่างสตรีที่มีความรู้ในระดับสูง และสตรีที่มีความรู้ในระดับปานกลาง โดยสตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะในระดับสูง จะมีบทบาทในการจัดการก่อนนำทิ้งดีกว่าสตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะสูง สามารถคิดและตัดสินใจปฏิบัติในเรื่องการจัดการก่อนนำทิ้ง โดยไม่ต้องขึ้นกับอิทธิพลภายนอกอื่น ๆ มากมายดังเช่นการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ หรือการกำจัดขยะ

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะ ในครัวเรือนระหว่างสตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะแตกต่างกัน

ประเด็น	ระดับความรู้			F-Ratio	F-Prop
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ		
	224 คน	119 คน	7 คน		
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
	(S.D.)	(S.D.)	(S.D.)		
การเลือกใช้สินค้าและ ผลิตภัณฑ์	1.33 (0.24)	1.32 (0.26)	1.21 (0.16)	0.79	.45
การจัดการก่อนนำทิ้ง	1.22 (0.37)	1.09 (0.36)	1.12 (0.48)	4.83	.01
การกำจัดขยะ	0.74 (0.40)	0.72 (0.39)	0.95 (0.34)	1.09	.33
บทบาทสตรีในการจัดการ ขยะในครัวเรือน	1.08 (0.25)	1.03 (0.24)	1.09 (0.21)	1.71	.18

สมมุติฐานข้อ 4 : สตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการ
ขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะใน
ครัวเรือนระหว่างสตรีที่มีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน(ตารางที่25) โดยภาพรวมพบว่า
สตรีที่มีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 4 และจากการ
วิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่า มีความแตกต่างระหว่างสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับสูง
จะมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนมากกว่า สตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับ
ปานกลางและระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น จะพบว่าสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันมีบทบาท
ในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
ความเคยชินในการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ค่านิยม ราคา อีกทั้งสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่วางจำหน่าย
ในท้องตลาดไม่มีให้เลือกซื้อได้ตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา ส่วนประเด็นบทบาทสตรีในการจัด
การก่อนนำทิ้ง และการกำจัดขยะนั้น พบว่า สตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันมีบทบาท
ในการจัดการก่อนนำทิ้งและการกำจัดขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อ
วิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่าในประเด็นบทบาทสตรีในการจัดการขยะก่อน
นำทิ้งมีความแตกต่างระหว่างสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับสูง กับสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารในระดับปานกลางและระดับต่ำ ส่วนประเด็นบทบาทสตรีในการกำจัดขยะในครัวเรือน
นั้นมีความแตกต่างระหว่างสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับสูง กับสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารในระดับกลางและระดับต่ำ และแตกต่างระหว่างสตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารระดับต่ำ
กับระดับปานกลาง

ตารางที่ 25 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะ
ในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน

ประเด็น	ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร			F-Ratio	F-Prop
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ		
	49 คน	212 คน	89 คน		
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
	(S.D.)	(S.D.)	(S.D.)		
การเลือกใช้สินค้าและ ผลิตภัณฑ์	1.39 (0.19)	1.31 (0.26)	1.32 (0.25)	2.37	.09
การจัดการก่อนนำทิ้ง	1.36 (0.36)	1.17 (0.35)	1.07 (0.38)	10.12	.00
การกำจัดขยะ	0.98 (0.45)	0.76 (0.38)	0.55 (0.34)	20.19	.00
บทบาทสตรีในการจัดการ ขยะในครัวเรือน	1.20 (0.24)	1.06 (0.24)	0.96 (0.19)	22.31	.00

สมมุติฐานข้อ 5 : สตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆ แตกต่างกันมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนระหว่างสตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆแตกต่างกัน (ตารางที่ 26) พบว่า สตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 5 โดยสตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆมากจะมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนมากกว่าสตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆน้อย-ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่สตรีมีบทบาทในครัวเรือนด้านอื่นๆ โดยเฉพาะบทบาทในด้านการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน การดูแลความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือน ทำให้แม่บ้านต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่บุตรหลานในเรื่องของการดูแลความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเรือน ซึ่งก็รวมถึงบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนด้วย

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน พบว่า สตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆแตกต่างกัน มีบทบาทในการกำจัดขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่มีบทบาทในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ และบทบาทในการจัดการขยะก่อนนำทิ้งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 26 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนระหว่างสตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆ แตกต่างกัน

ประเด็น	ระดับภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆของสตรี		2-Tail Sig
	มาก	น้อย-ปานกลาง	
	302 คน	48 คน	
	\bar{X}	\bar{X}	
	(S.D.)	(S.D.)	
การเลือกใช้สินค้าและ	1.33	1.30	.48
ผลิตภัณฑ์	(0.26)	(0.23)	
การจัดการก่อนนำทิ้ง	1.19	1.10	.14
	(0.37)	(0.39)	
การกำจัดขยะ	0.76	0.58	.00
	(0.41)	(0.32)	
บทบาทสตรีในการจัดการ	1.08	0.97	.01
ขยะในครัวเรือน	(0.25)	(0.22)	

หากพิจารณาในแต่ละประเด็นของภาระสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆแล้ว (ตารางที่27) พบว่า สตรีที่وبرมสั่งสอนบุตรหลานและดูแลความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือนแตกต่างกันมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 โดยกลุ่มที่ปฏิบัติมากจะมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนมากกว่ากลุ่มที่มีการปฏิบัติปานกลาง - ไม่ปฏิบัติ

ตารางที่ 27 แสดงการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน
ระหว่างสตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆ(แต่ละประเด็น)แตกต่างกัน

ภาระของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ	\bar{X} และ S.D.ของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน		2 - Tail Sig
	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติปานกลาง -ไม่ปฏิบัติ	
1. การจัดหาอาหารการกินภายในบ้าน	1.06 (0.25)	1.08 (0.23)	.80
2. การอบรมสั่งสอนบุตรหลาน	1.08 (0.24)	1.03 (0.24)	.04
3. การใช้จ่ายในครอบครัว	1.06 (0.24)	1.09 (0.24)	.43
4. การหารายได้ในครอบครัว	1.08 (0.25)	1.04 (0.23)	.09
5.การดูแลความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือน	1.10 (0.24)	0.92 (0.21)	.00

สมมุติฐานข้อ 6 : สตรีที่มีบทบาทในชุมชนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรี ในการจัดการขยะในครัวเรือนระหว่างสตรีที่มีบทบาทในชุมชนแตกต่างกัน (ตารางที่28)พบว่าสตรีที่มีบทบาทในชุมชนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 6

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นพบว่าสตรีที่มีบทบาทในชุมชนแตกต่างกัน มีบทบาทในการเลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ Scheffé Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่ามีความแตกต่างระหว่างสตรีที่มีบทบาทในชุมชนระดับสูง

และระดับต่ำ โดยสตรีที่มีบทบาทในชุมชนสูงมีบทบาทในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ในทางบวกมากกว่าสตรีที่มีบทบาทในชุมชนระดับต่ำ

ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มีบทบาทในชุมชนแตกต่างกัน

ประเด็น	ระดับบทบาทในชุมชนของสตรี			F-Ratio	F-Prop
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ		
	36 คน	248 คน	66 คน		
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
	(S.D.)	(S.D.)	(S.D.)		
การเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์	1.39 (0.23)	1.33 (0.25)	1.26 (0.25)	3.18	.04
การจัดการก่อนนำทิ้ง	1.29 (0.37)	1.17 (0.35)	1.12 (0.44)	2.39	.09
การกำจัดขยะ	0.78 (0.37)	0.72 (0.40)	0.77 (0.42)	0.67	.51
บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน	1.13 (0.22)	1.05 (0.23)	1.04 (0.28)	1.99	.13

หากพิจารณาแยกแยะในแต่ละประเด็นของบทบาทในชุมชนของสตรี(ตารางที่29) พบว่าสตรีที่ไปร่วมประชุมของหมู่บ้าน วัด โรงเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม ร่วมทำกิจกรรมของชุมชนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากการวิเคราะห์ Scheffé Test เพิ่มเติมเป็นรายคู่พบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีการปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง และไม่ปฏิบัติ โดยกลุ่มสตรีที่มีการปฏิบัติมาก จะมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนมากกว่ากลุ่มที่มีการปฏิบัติปานกลางและไม่ปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่สตรีไปร่วมประชุมของหมู่บ้าน วัด โรงเรียน หรือสตรีร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม หรือร่วมทำกิจกรรมชุมชนเป็นประจำนั้น แสดงว่าสตรีมีความสนใจให้ความสำคัญในกิจกรรมเหล่านี้ สตรีกลุ่มนี้มักจะมีความกล้าหาญในการแสดงความคิดเห็น มี

ความมั่นใจในตนเอง มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง มีการตัดสินใจของตนเองและมักได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เพราะโดยปกติกิจกรรมเหล่านี้จะมีผู้ชายเข้าร่วมมากกว่าผู้หญิง ดังนั้นผู้หญิงที่เข้าไปร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ จึงเป็นกลุ่มที่มีความคิดและการตัดสินใจที่เป็นตัวของตัวเองสูง ส่งผลต่อการคิดและบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนสูงไปด้วย

ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มีบทบาทในชุมชน(แต่ละประเด็น) แตกต่างกัน

บทบาทในชุมชนของสตรี	\bar{X} และ S.D.ของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน			F-Ratio	F-Prop
	ปฏิบัติมาก	ปานกลาง	ไม่ปฏิบัติ		
1. การเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน	1.06 (0.21)	1.05 (0.23)	1.11 (0.27)	2.11	.12
2. การดำรงตำแหน่งในการเป็นสมาชิก	1.05 (0.22)	1.04 (0.23)	1.11 (0.27)	2.04	.13
3. การไปร่วมงานในชุมชน	1.07 (0.23)	1.04 (0.25)	0.77 (0.24)	2.62	.07
4. การไปร่วมประชุมของหมู่บ้าน วัด โรงเรียน	1.11 (0.22)	1.04 (0.25)	0.95 (0.24)	6.26	.00
5. การร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม	1.14 (0.24)	1.12 (0.25)	1.01 (0.23)	9.20	.00
6. การร่วมทำกิจกรรมของชุมชน	1.07 (0.26)	1.08 (0.24)	0.98 (0.23)	3.54	.03

สมมุติฐานข้อ 7 : สตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีสภาพเศรษฐกิจในครัวเรือนแตกต่างกัน มี
 บทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้สภาพปัญหาการใช้จ่ายในครอบครัวเป็นตัวชี้วัดสภาพเศรษฐกิจ
 ในครัวเรือน และผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะ
 ในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีสภาพปัญหาการใช้จ่ายแตกต่างกัน (ตารางที่30)
 พบว่าโดยภาพรวมสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีสภาพปัญหาการใช้จ่ายในครอบครัวแตกต่างกัน มี
 บทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 ซึ่งเป็นการ
 ยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 7 และเมื่อวิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่ามีความแตกต่าง
 ระหว่างสตรีที่มาจากครัวเรือนที่สภาพการใช้จ่ายไม่มีปัญหา กับสตรีที่มาจากครัวเรือนที่สภาพการ
 ใช้จ่ายมีปัญหาแต่พอแก้ได้และมีปัญหามาก โดยสตรีที่มาจากครัวเรือนที่สภาพการใช้จ่ายไม่มี
 ปัญหา มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนมากกว่าสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีปัญหาแต่พอแก้
 ได้และมีปัญหามาก

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าสตรีที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพปัญหาการใช้จ่าย
 แตกต่างกัน มีบทบาทในการเลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ 0.05 จากการวิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่า มีความแตกต่างระหว่างสตรีที่
 มาจากครัวเรือนที่ไม่มีปัญหา กับสตรีที่มาจากครัวเรือนที่สภาพการใช้จ่ายมีปัญหาแต่พอแก้ได้
 และมีปัญหามาก โดยจะเห็นว่าสตรีที่มาจากครัวเรือนที่สภาพการใช้จ่ายไม่มีปัญหา มีบทบาทใน
 การเลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์มากกว่าสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีปัญหาแต่พอแก้ได้ และมีปัญหา
 มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสตรีที่มาจากครัวเรือนที่ไม่มีปัญหาสภาพการใช้จ่ายมีอำนาจการซื้อสูง
 กว่าสามารถเลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้โดยไม่มีปัญหาการใช้จ่าย

ตารางที่ 30 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีสภาพปัญหาการใช้จ่ายในครอบครัวแตกต่างกัน

ประเด็น	สภาพปัญหาการใช้จ่ายในครอบครัว			F-Ratio	F-Prop
	ไม่มีปัญหา	มีปัญหาแต่พอแก้ไขได้	มีปัญหาหนัก		
	77 คน \bar{X} (S.D.)	223 คน \bar{X} (S.D.)	50 คน \bar{X} (S.D.)		
การเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์	1.41 (0.21)	1.30 (0.01)	1.30 (0.03)	6.13	.00
การจัดการก่อนนำทิ้ง	1.21 (0.32)	1.15 (0.39)	1.22 (0.35)	1.09	.33
การกำจัดขยะ	0.79 (0.34)	0.72 (0.42)	0.75 (0.40)	0.89	.41
บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน	1.12 (0.21)	1.04 (0.25)	1.07 (0.22)	3.21	.04

สมมุติฐานข้อที่ 8 : สตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรี ในการจัดการขยะในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน (ตารางที่ 31) พบว่าสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 8

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นจะเห็นว่าสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการก่อนนำทิ้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ Scheffe' Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบที่มีความแตกต่างระหว่าง

สตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนระดับสูง กับสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนระดับปานกลางและระดับต่ำ ส่วนบทบาทในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ และ บทบาทในการกำจัดขยะนั้น ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน ทั้งนี้การที่สมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันนั้น อาจมีผลต่อการจัดการก่อนนำทิ้ง มากกว่าการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์และการจัดการขยะ เพราะการจัดการก่อนนำทิ้งต้องอาศัยความร่วมมือจากสมาชิกมากกว่า เช่น การแยกขยะ การนำของที่ใช้แล้วกลับไปใช้อีก หรือการซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้านที่ชำรุด เป็นต้น

ตารางที่ 81 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน

ประเด็น	ระดับความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน			F-Ratio	F-Prop
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ		
	164 คน	173 คน	13 คน		
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
	(S.D.)	(S.D.)	(S.D.)		
การเลือกใช้สินค้าและ ผลิตภัณฑ์	1.31 (0.27)	1.34 (0.23)	1.32 (0.22)	0.53	.59
การจัดการก่อนนำทิ้ง	1.25 (0.34)	1.12 (0.38)	0.94 (0.39)	7.24	.00
การกำจัดขยะ	0.76 (0.44)	0.72 (0.37)	0.70 (0.22)	0.39	.67
บทบาทสตรีในการจัดการ ขยะในครัวเรือน	1.08 (0.25)	1.04 (0.23)	0.97 (0.18)	2.19	.11

แต่หากพิจารณาแยกแยะในแต่ละประเด็นของความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน (ตารางที่ 32) พบว่าสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีการศึกษาหรือเมื่อมีปัญหาความขัดแย้ง มีการให้ความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือนในการช่วยทำงานบ้าน และการช่วยแสดงความคิดเห็นในการทำงานแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยจากการวิเคราะห์ Scheffé Test เป็นรายคู่เพิ่มเติมพบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ปฏิบัติมาก กับกลุ่มที่ปฏิบัติปานกลางและไม่ได้ปฏิบัติ โดยกลุ่มที่มีการปฏิบัติมากมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนดีกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติปานกลางและไม่ได้ปฏิบัติปฏิบัติ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการจัดการขยะในครัวเรือนนั้น เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือน ดังนั้นหากในครัวเรือนมีการศึกษาหรือร่วมกัน สมาชิกช่วยกันทำงานบ้าน และช่วยแสดงความคิดเห็นในการทำงานก็จะทำให้แม่บ้านมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนได้ดียิ่งขึ้น ส่วนในเรื่องการช่วยเหลืองานพิเศษอื่นๆที่แม่บ้านมอบหมาย และการช่วยเหลือในด้านการเงินกลับไม่มีความสำคัญต่อบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน อาจเป็นเพราะไม่ได้เป็นกิจกรรมที่ให้ความร่วมมือในงานบ้านโดยตรง

ตารางที่ 82 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ระหว่างสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน (แต่ละประเด็น)แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ของบุคคล ในครัวเรือน	\bar{X} และ S.D.ของบทบาทสตรีในการ จัดการขยะในครัวเรือน			F-Ratio	F-Prop
	ปฏิบัติมาก	ปานกลาง	ไม่ปฏิบัติ		
1.มีการปรึกษาหารือเมื่อมีปัญหา ความขัดแย้ง	1.10 (0.28)	0.99 (0.24)	0.97 (0.28)	7.89	.00
2.การให้ความร่วมมือของ สมาชิกในครัวเรือนในการช่วย ทำงานบ้าน	1.11 (0.23)	0.99 (0.24)	1.03 (0.18)	10.94	.00
3.การให้ความร่วมมือของ สมาชิกในการช่วยเหลืองาน พิเศษอื่นๆที่แม่บ้านมอบหมาย	1.00 (0.25)	1.05 (0.24)	1.09 (0.18)	0.35	.70
4.การให้ความร่วมมือของ สมาชิกในครัวเรือนโดยช่วย เหลือในด้านการเงิน	1.05 (0.25)	1.08 (0.22)	1.08 (0.29)	0.86	.42
5.การให้ความร่วมมือของ สมาชิกในครัวเรือนโดยการช่วย แสดงความคิดเห็นในการทำงาน	1.09 (0.26)	1.05 (0.23)	0.93 (0.18)	5.05	.01

โดยภาพรวมแล้วพบว่าบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนเป็นไปในทิศทางที่เป็นบวกต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ และการจัดการก่อนนำทิ้งจะเป็นไปในทิศทางที่ค่อนข้างดี แต่บทบาทในการกำจัดขยะนั้นค่อนข้างต่ำ ส่วนปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล 7 ปัจจัยนั้นพบว่า ระดับการศึกษาของสตรี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี ภาวะของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ ที่แตกต่างกัน รวมทั้งสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีสภาพเศรษฐกิจในครัวเรือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนความรู้เรื่องการจัดการขยะของสตรี บทบาทในชุมชนของสตรี ที่แตกต่างกัน และสตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจะได้อภิปรายในรายละเอียดในบทต่อไป